

Bidstond Prediker 9: 1-12

Als je zo met dat Bijbelboek Prediker bezig bent, en de schrijver volgt in zijn gedachten over alles wat er onder de zon gebeurt, dan krijg je bij vlagen de indruk dat Prediker lekker zit te 'sombere' n. Dat kun je ook denken bij het lezen van het begin van Prediker 9. Het leven is kort, voordat je het doorhebt is het voorbij, en of je nu goed of slecht leeft, dat verandert niets aan je toekomst. De rechtvaardige en de goddeloze, de reine en de onreine, wie wel offert en wie niet offert, wie zweert en wie de eed schuwt, allen treft hetzelfde lot, uiteindelijk zullen we allemaal sterven. En daarom is een levende hond beter dan een dode leeuw. Tussen twee haakjes, bij deze uitspraak is het wel goed om te realiseren dat de hond die men in Predikers tijd kende niet zo'n brave loebas is zoals bij ons voor de kachel in de kamer ligt, maar een smerige straathond. Vieze valse beesten, die hun voedsel tussen het afval bij elkaar scharrelen. De leeuw daarentegen zag men als het symbool van kracht en waardigheid. Ook toen al zag men de leeuw als de koning van de dieren. Maar, zegt Prediker nu, als die koninklijke leeuw dood is, stelt 'ie minder voor dan een levende straathond. En dat geldt voor mensen niet minder. Niemand ontkomt eraan. Als wij overleden zijn weten we niets, zelfs je nagedachtenis is zo vergeten. Voor levenden is er hoop, maar de doden hebben geen deel aan wat er onder de zon gebeurt. En dan ineens maakt Prediker een wonderlijke gedachtesprong. Na al deze weinig opbeurende woorden zou je verwachten, dat hij zou zeggen: Tsjja, mensen, omdat het er zo tragisch met ons voorstaat, kunnen we maar het beste net als Job, onszelf op de aarde werpen, ons hoofd kaalscheren, een rouwgewaad aantrekken en as op ons hoofd strooien (Job 1:20). Maar nee, Prediker geeft ineens een positieve draai aan zijn betoog: Beste mensen, omdat de zaken er zo voorstaan, geniet van het leven!

Hoe komt hij daar nu bij? Prediker is tijdens het schrijven van z'n boek het leven aan het observeren. Hij heeft uitgebreid mensen zitten kijken. Marja en ik doen dat ook wel eens tijdens onze vakantie. Op een terrasje zitten en dan mensen kijken. Leuk om te doen, want mensen zijn zó verschillend..... Maar als je daar zo rustig zit, dan kun je jezelf ook afvragen waar al die mensen toch mee bezig zijn. Wat lopen ze allemaal toch te rennen. Zo kijkt Prediker ook naar de mensen en hij denkt er over na. Hij ziet mensen rennen, met dromen, met idealen, gelukzoekers, mensen die met hun toekomst bezig zijn. Vooral wij westerlingen zijn daar goed in, plannen maken

voor later, druk zijn met wat nog komen gaat.....

Prediker wordt er triest van. De mensen zwoegen voor hun toekomst maar uiteindelijk sterven we allemaal. En waar je zo druk mee was is dan zo weer vergeten. Je kunt zo druk zijn met de toekomst dat je vergeet vandaag te leven. Je leeft voor de dingen die je wilt bereiken, voor de dingen die je niet hebt, in plaats van dat je ziet wat je allemaal wel hebt en daarvan geniet.

Dat is wat Prediker ziet en dat maakt hem somber. Niet dat hij somber is over het leven zelf. Hij is somber over een leven waar je zo druk bent met de toekomst dat je vergeet vandaag te leven. Kijk niet zoveel naar wat je ooit nog eens wilt bereiken of bezitten, maar geniet van wat God vandaag geeft!

Prediker noemt allerlei gewone dingen. Eten, drinken, kleding, een lekker geurtje en je levenspartner. Kijk nou eens naar die gewone dingen en maak daar een feest van! Eet je brood met vreugde, drink je wijn met een vrolijk hart, laat je kleren wit zijn – de nieuwe vertaling heeft het over vrolijke kleren! - , laat olie niet ontbreken op je hoofd en geniet al je dagen met je vrouw. Blijkbaar spreekt hij mannen aan, maar uiteraard geldt voor vrouwen dat ze worden opgeroepen te genieten met hun man.

Nu zijn er heel wat christenen die dit maar moeilijk vinden. De neiging bestaat om vooral sober te leven, niet te vrolijk, niet te uitbundig, wij mensen zijn zondig, het leven is een tranendal, in de bijbel staat nergens dat Jezus lachte, maar wel dat Hij huilde, nou dan.....reden genoeg om het allemaal zwaar op te nemen. En daarom staat het gelaat ernstig, is het gewaad donker, en het gepraat ernstig. Prediker reageert anders. Juist omdat het leven kort is en juist omdat het soms een tranendal is, geniet dan van de goede dingen. En geniet dan ook van het gewone. Prediker zoekt genot niet in het spectaculaire, maar in gewone dingen als relaties, eten, drinken, kleding, een geurtje.

Ik weet niet hoe die woorden van Prediker bij je overkomen. Misschien past dat ook wel minder bij jou en vindt je het makkelijker om te zien wat je niet hebt. Misschien denk je wel: die Prediker heeft makkelijk praten, had ik maar werk of had ik maar een levenspartner, dan had ik tenminste iets om van te genieten. Natuurlijk wil ik deze dingen niet onderschatten, maar tegelijkertijd wil ik je dan toch uitdagen. Mijn oude oma had een groot gezin, 9 kinderen. Ze waren arm, heel arm. Soms moest ze naar de burens om nog een aardappel te lenen. En als één van de jongens met kapotte klompen thuiskwam moest ze huilen, omdat ze geen geld had voor nieuwe. Maar toch was 'tel je zegeningen' haar levensmotto. Ze probeerde altijd te kijken naar wat

ze wel had en daarvoor te danken. En dat maakte dat ze, ondanks haar zware leven, over het algemeen een dankbaar leven kon leiden. Ze genoot van haar grote gezin, ze genoot van het samen eten. Ze was dankbaar voor gezondheid, onderdak en werk. En toen er later ook nog een grote schare kleinkinderen bijkwamen, zat op zondag de bovenkamer vol, en werd er bij onverwacht bezoek water bij de soep gedaan.

Genieten van de gewone dingen. Daarin ziet Prediker Gods hand. Als je dat kunt is dat een geschenk van God. En wat hebben we dan veel om dankbaar voor te zijn! Als we genieten dan heeft God dat reeds lang zo gewild, zegt vs. 7. Door te genieten danken we in feite God. Danken doe je niet alleen met woorden in je dankgebed, of met liederen, je dankt ook met je daden, door te genieten van Gods goede gaven. Wij mensen zijn door God geschapen om te genieten. Ik weet niet of u wel eens hebt nagedacht over de vraag waarom u smaakpapillen hebt? God had u ook kunnen maken zonder smaakpapillen. Dan hadden we alleen maar hoeven te eten om in leven te blijven. Maar smaakpapillen zijn juist gegeven om te genieten van lekker eten.

Tijdens de vakantie hebben Marja en ik weer volop genoten van prachtige natuur. Daarin zie je Gods creativiteit. God genoot toen Hij de wereld en de dieren maakte. God geniet van schoonheid. En wij mensen mogen als beeld van God dat ook doen! Mooie muziek, kunst, lekker eten, de ontmoeting met elkaar.....God geeft het om van te genieten. En als wij genieten, geniet God ook. Het zijn goede gaven die we van Hem ontvangen hebben.

Wat Prediker nog niet wist en wij wel is dat het Bijbelboek Openbaring schrijft over de nieuwe aarde, de ingrediënten van het goede leven waar Prediker over schrijft zijn dan ook volop aanwezig, er is een maaltijd met brood en wijn, er is feestkleding, en ook dan mogen wij als Bruid genieten van ons samenzijn met de Bruidegom. Zo gezien is als ons genieten van Gods goede gaven nu een voorproefje op het eeuwig genieten dat komt.

AMEN